

BoniOuderBulletin

JAARGANG 43 NUMMER 1 DECEMBER 2021 EEN UITGAVE VAN DE OUDERRAAD

In dit nummer o.a.

> thema: flexibiliteit

> projectleiders renovatie

> wat een vak: schoolopleiders

> nieuwe invulling lesuren

Méér dan een school: 1971 – 1972

Een hele klas als peetouders

Bij de voorbereiding van het eeuwfeest vertrouwen veel oud-leerlingen mij toe wat het Boni voor hen heeft betekend. Dit keer een persoonlijke noot van mijzelf, maar wel eentje die tekenend is voor de school en de titel van het jubileumboek 'Méér dan een school' alle eer aandoet.

In de jaren 70 was het voor classici een moeilijke tijd. Er was nauwelijks een baan te vinden. Zeker niet in de omgeving van Amsterdam, waar mijn vrouw en ik geboren en getogen zijn. Hoewel de wetenschappelijke staf van de klassieke afdeling voor mij een baan wilde creëren aan de universiteitsbibliotheek, koos ik toch voor een baan in het onderwijs. Zo kwam Boni op mijn pad.

Omdat ik graag wilde wonen in de plaats waar ik werkte, besloten wij van Amsterdam naar Utrecht te verhuizen. Vooral voor mijn vrouw een moeilijke beslissing: je laat nogal wat achter. Bovendien was ze in verwachting van ons tweede kind. In de jonge wijk Overvecht troffen wij veel pionier-gezinnen die ook naar het midden van het land waren getrokken.

Toen de geboorte van ons tweede kind naderde, nam de spanning bij de vader toe. Ook de leerlingen hebben die spanning gevoeld. Toen onze zoon geboren was, kregen wij een telegram van mijn leerlingen uit 5-gym. De precieze woorden kan ik me niet herinneren, maar het kwam erop neer dat zij het fijn voor mij vonden dat ik nu weer ontspannen voor de klas kon staan. De afzender maakte het telegram wel heel bijzonder: de peetouders.

En zo had onze zoon Thijs ineens een hele klas als peetouders. Samen met moderator Henk van Doorn hebben zij de hele doopdienst voorbereid en vormgegeven. En dat was nog niet alles. Mijn eigen mentorklas had allerlei cadeautjes verzorgd. Een geborduurd lakensetje voor het bedje ligt nog steeds in onze kast.

Als je dit ervaart van leerlingen, weet je zeker dat je een goede beslissing hebt genomen om te kiezen voor het onderwijs. Dat het Boni na dat warme beginjaar nog steeds een belangrijke plaats in mijn, of eigenlijk in ons leven inneemt, behoeft geen betoog.

*Ton Drubbel,
Projectleider jubileumboek 'Méér dan een school'*

Flexibiliteit

Net voor de deadline van deze BOB was de persconferentie: strengere maatregelen. Het vergt weer flexibiliteit: de anderhalve meter afstand proberen te houden, de mondkapjes weer verplicht...

Maar de medewerkers en de leerlingen van het Boni zijn inmiddels wel wat gewend. Niet alleen door corona, maar ook de verbouwing en het nieuwe rooster vragen om soepel om te gaan met veranderingen.

Neem de huisvesting: op de voorpagina het witte gebouw aan de Notenbomenlaan dat nu als dependance in gebruik is. Vorige jaar werden al noodonderkomens in gebruik genomen. Lokalen en de aula aan de Fockema Andrealaan werden afgebroken en nieuwe lokalen zijn in aanbouw. Over die verbouwing vertellen projectleiders John Schreijer en Job Eertink in deze BOB.

Daarnaast werd ook het rooster veranderd: dit schooljaar werd gestart met coach-, huiswerk-, vakondersteunings- en inhaalflexuren. Op pagina 6, 7 en 8 geven de rector en de conrector meer uitleg, en laten leden van de leerlingenraad weten hoe zij het flexrooster ervaren. Die nieuwe invulling van de uren vergt natuurlijk ook flexibiliteit van leerlingen en docenten. Zo volgen docenten de training 'didactisch coachen' (zie pagina 10 en 11) en moeten leerlingen wennen aan langere schooldagen. Voor de Boni+uren worden docenten uitgedaagd flexibel met hun stof om te gaan en uitdagende lessen te bedenken. Voor die uren kunnen leerlingen zich vanaf de herfstvakantie inschrijven. Op pagina 4 en 5 een kijkje bij het snijpracticum.

En: de BOB kan nu nog flexibeler gelezen worden! Het blad werd altijd al als pdf op de website geplaatst (de laatste 3 nummers staan online, u kunt nog even terugbladeren!). Voor het eerst wordt deze BOB niet alleen op papier verspreid maar ook digitaal. We horen graag aan het eind van het jaar waar uw voorkeur naar uitgaat.

Veel leesplezier!

Marian Venemans
hoofdredacteur

FOKKE & SUKKE
WERKEN AGILE

JE MOET FLEXIBEL
ZIJN, DE VRIES

ALS ADJUNCT KUN
JE PRIMA KOFFIE
VOOR ONS HALEN

Hou je van schrijven of tekenen?

En zou je graag meer betrokken willen zijn bij het Boni? Praten met docenten, leerlingen of schrijven over gebeurtenissen en ontwikkelingen?

Meld je dan aan als:

Redacteur van de B0B

Professionele ervaring is niet nodig!

- Je vergadert 3 x per jaar, voorafgaand aan elk nummer.
- Je schrijft of tekent 3 x per jaar een bijdrage.

Tijdens de vergadering bedenken en verdelen we onderwerpen. Je kunt altijd rekenen op de hulp van je collega-redactieleden.

Interesse of meer weten? Stuur dan een mail:

boni@boni.nl t.a.v. de B0B

inhoud

Bijna 100	2
Die van mij	3
Leven op het Boni: Boni+	4
Thema flexibiliteit: flex-uren	6
5 vragen aan: projectleider renovatie John Schreijer	9
Wat een vak: schoolopleiders Jan van Zweeden en Marjolein Vollebregt	12
't Hoekje	14
Uit de ouderraad	15

Ouders vertellen anoniem over hun Boni-kind.

Flex-eten

Toen die van mij geboren werd kregen we een map waarin moest worden bijgehouden hoeveel milliliter het kind dronk en wanneer hij had geplast en gepoept. Een strak schema dat voor dilemma's zorgde: wakker maken om te laten drinken of juist laten slapen? Dat schema bleef in de peutertijd met op vaste tijden hapjes en tussendoortjes. Ook op de basisschool was het duidelijk: het 10-uurtje van fruit en tussen de middag boterhammen.

En toen de middelbare school. Ik weet niet precies wanneer het begonnen is, maar het eet-schema van weleer is geheel flexibel geworden. Er wordt ontbeten als daar tijd voor is. Op welk tijdstip is afhankelijk van het eerste lesuur: er wordt zo lang mogelijk uitgeslapen. Er worden nog wel boterhammen gesmeerd voor de lunch, maar die komen regelmatig als schimmelcultuur retour. Fruit? In elk geval niet om mee naar school te nemen.

Het lekkers uit de snoeptrommel wat vroeger geportioneerd werd aangeboden als hij 's middags uit school kwam is ook verleden tijd. Uit de berg afval onder het bed blijkt dat van het zelfverdiende geld van het bijbaantje regelmatig zakken winegums en dozen donuts worden gekocht.

Het schema is veranderd: 'zal ik even lunch halen?' is helemaal geen rare vraag om vier uur 's middags. Over de inhoud van de voorraadkast moeten ook afspraken worden gemaakt, want regelmatig grijp ik mis: "Die opbakbroodjes? Die heb ik opgegeten". Ah, dat was wat ik rook toen ik vannacht om drie uur wakker werd.

Het dilemma van wakker maken of laten slapen heb ik in elk geval niet meer.

Ruimte voor talent

Boni+ verdieping
en verbreding voor alle
leerlingen

Met het nieuwe flexrooster dat begin dit schooljaar is ingevoerd, ontstond ruimte voor een uitgebreid **Boni+ programma**. Een groot aantal docenten greep die kans aan om leerlingen buiten de 'verplichte stof' uit te dagen in interessante thema's. De mooie en rijkgevulde **Boni+ gids** die in oktober is rondgestuurd, is daar het resultaat van. De docenten gaven hun wensen hiervoor door en konden zelf het aanbod samenstellen. Alle hens aan dek voor de roostermakers!

Met Boni+ kunnen leerlingen zich verdiepen in een vak of thema naar keuze en zo hun kennis verbreden of verdiepen. Het geeft je de kans om aan de slag te gaan met je eigen talenten, buiten de reguliere schoolvakken om. De school hoopt zo een bijdrage te leveren aan de intrinsieke motivatie bij leerlingen. Bij sommige lessen ontvang je zelfs een certificaat dat je kan helpen bij je vervolgstudie.

Een rijk programma

Het nieuwe Boni+ programma gaat verder dan alleen Cambridge, Goethe, Delf en robotica. Denk ook aan debatteren, programmeren, sterrenkunde en snijpracticum. Maar er is nog veel meer. Voor de bovenbouw is er bijvoorbeeld een module over Persoonlijke Identiteit, waarbij je inzoomt hoe je over jezelf denkt en hoe je bij jezelf kunt blijven in een wereld vol veranderingen. Er is voor de 2e leergang een speciale module over Street Art, van grottekeningen tot Banksy. Bij filosoferen gaan leerlingen met elkaar in gesprek over uiteenlopende onderwerpen. Waarom zijn dingen eigenlijk zoals ze zijn? Waarom besta je? En Hathayoga

“Het gaat nu echt om onderzoeken en ontdekken”.

helpt leerlingen rust te krijgen in het hoofd. Leerlingen die deelnemen aan de Climathon nemen het op tegen leerlingen van andere scholen. Verzin je het beste idee met jouw groep, dan krijg je de kans om buitenschools het idee verder te brengen en zo echt een steentje bij te dragen aan duurzaamheid en het klimaat. Voor de brugklassers is er een speciale studievoorbereidingsstraining om het ‘leren leren’ snel en goed onder de knie te krijgen. Welke leerstrategieën zijn er en hoe leer je het beste voor de verschillende vakken?

Verhalen uit de oudheid

Van Boni+ mythologie horen we enthousiaste verhalen terug. Letterlijk, want de leerlingen worden daar elke week getraakteerd op verhalen uit de oudheid. Die gaan verder dan de mythes bij Grieks. En hoe fijn is het om nu alleen te hoeven luisteren, zonder dat er een kennis-toets boven je hoofd hangt. Bovendien kunnen nu ook havo- en atheneumleerlingen kennismaken met deze bijzondere verhalen.

We namen ook een kijkje bij het snijpracticum. Maaïke Willemsen en Marian Groenenboom zagen kans om dit ‘skills-lab’ op te zetten, omdat ze in de gewone lessen weinig tijd hebben om een goed snijpracticum uit te voeren. Jammer, vinden ze beiden, want wat is er leuker dan van dichtbij iets ‘in het echt’ te bekijken? Het idee was er al jaren, dus met het flexrooster werd deze kans hen in de schoot geworpen.

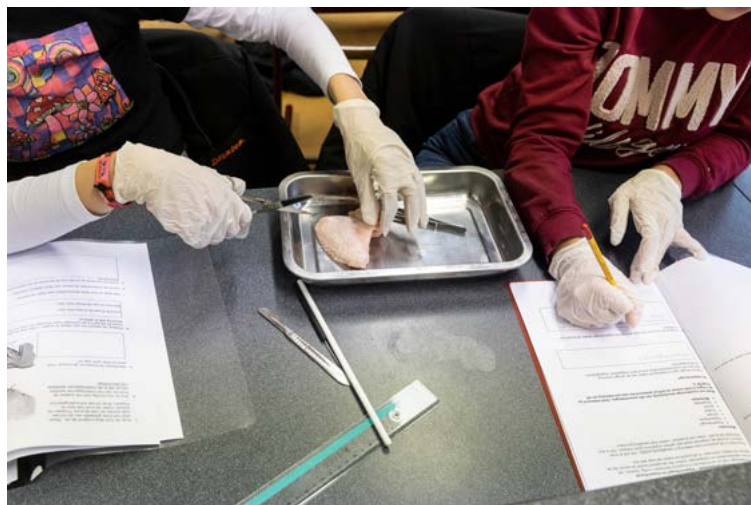
Dieren van binnen

Maaïke Willemsen vertelt: “Het gaat nu echt om onderzoeken en ontdekken. We besteden weinig tijd aan theorie. Als je het in het echt ziet en ervaart, begrijp je de lesstof veel beter. Elke week hebben we een paar praktische en theoretische opdrachten om te ontdekken hoe het organisme in elkaar zit. De leerlingen ontdekken ook dat dieren er van binnen heel anders uitzien dan de afbeeldingen in het biologieboek. Heel fijn dat we ze dit nu kunnen laten zien.

Aan Marian Groenenboom vragen we waar zoal in gesneden wordt. “Dat varieert van een vissenkop en het hart en de kieuwen tot de slokdarm, lever en longen van een schaap. Maar ook de spieren, pezen en botten in kippenvleugels nemen we onder de loep. Het is echt wel wennen voor de meeste leerlingen. De meesten moeten wel even over hun eerste ‘griezels’ heen komen, maar ze vinden het vooral heel leuk. En ze doen ervaring op met het werken met de dissectie-gereedschappen. In de laatste weken gaan we echt naar het hele organisme kijken. Een complete vis, kwartel en rat.”

Enthousiasme overbrengen

Het lukt de docenten goed hun enthousiasme op de leerlingen over te brengen. “We moeten ze echt op tijd aangeven om te gaan stoppen, wie weet hoe lang ze anders nog door zouden gaan.” Een ander bijkomend voordeel is dat alle jaarlagen door elkaar zitten. Een bovenbouwer wordt gekoppeld aan een onderbouwer, zo heeft elk duo ongeveer dezelfde kennis. En zo nu en dan worden de bovenbouwers afgetroefd door de brugklassers, omdat de oudsten dat alweer vergeten waren. Zo helpt iedereen elkaar, zowel tijdens het snijpracticum als bij de vragen die moeten worden beantwoord.

Het snijpracticum.

Meer verantwoordelijkheid voor de leerling

“Wanneer je tegelijkertijd te maken hebt met corona, een nieuw schoolgebouw en de invoering van een flexrooster dan wordt er als directie wel enige flexibiliteit van je gevraagd.” Een interview met Hanneke Schreuder en Hanneke Hehenkamp, rector en conrector van het Boni, over het flexrooster.

Terwijl de geluiden van de bouw van het nieuwe schoolgebouw volop doorklinken en Corona allesbehalve achter de rug blijkt te zijn, praten de beide Hannekes enthousiast en gedreven over de invoering van het flexrooster. “Na een jarenlange zoektocht hoe de solide basis van het Boni verder ontwikkeld kan worden, zijn we dit schooljaar begonnen met het nieuwe flexrooster. We zijn positief over deze stap en zijn blij met de inzet van docenten, medewerkers van het onderwijs ondersteunend personeel (OOP) én van onze leerlingen.”

Het bevorderen van de zin in leren

De kern van het Boni, een klassieke, gestructureerde school, hoefde niet te veranderen. Wel kwam vaak naar voren dat meer zelfstandigheid voor de leerlingen en onderwijs op maat goede toevoegingen zouden zijn. “De doelstelling van het flexrooster is dan ook het bevorderen van de zin in leren”, vertelt Hehenkamp. “De leerlingen krijgen meer verantwoordelijkheid en kunnen zelfstandig keuzes maken hoe zij een deel van hun schoolweek invullen. De kern van vaklessen met de vakdocent in een klaslokaal blijft daarbij wel behouden.”

Coachen van leerlingen bepalend voor succes

Behalve de papieren Boniplanner en het continueren van het 40-minuten rooster, dat al was ingevoerd tijdens de Corona-maatregelen, biedt het flexrooster de leerlingen veel meer. “We krijgen veel positieve reacties van leerlingen en docenten op de coachuren. Het coachen van leerlingen is bepalend voor het succes van het flexrooster. Vrijwel alle docenten zijn ook coach om zo alle leerlingen te kunnen begeleiden in hun leerproces. Daarmee leren we hen optimaal gebruik te maken van de keuzeruimte van een flexrooster. We zijn zelf ook coach om dit van dichtbij te ervaren”, vertellen ze enthousiast.

Verrijking en verdieping

Voor de leerlingen zijn de vrij in te vullen flexuren veelal de grootste verandering. “We bieden drie verschillende

Hanneke Schreuder

“We willen de plezierige Boni-sfeer behouden en op deze solide basis komende jaren verbeteringen doorvoeren.”

soorten flexuren aan. Uren waarin de leerlingen huiswerk doen, uren voor vakondersteuning én de Boni+ uren. De Boni+ uren zijn voor verdere verrijking en verdieping en op dit moment bieden we al dertig verschillende programma's aan.” Schreuder en Hehenkamp zijn trots op de docenten die dit met veel inzet hebben weten te realiseren vanaf de start van het flexrooster. “De vakondersteunings-uren moeten we trouwens niet verwarren met de steunuren op basis van NPO, het Nationaal Programma Onderwijs. Deze zijn om de achterstanden door Corona in te lopen, staan los van het flexrooster en dit programma zal vermoedelijk nog enkele jaren doorlopen.”

Niet verliezen in de zoektocht naar perfectie

Zijn er behalve positieve reacties ook al verbeterpunten naar boven gekomen? “We monitoren continu wat goed gaat en waar we nog op kunnen verbeteren. Met de ouders en leerlingen in klankbordgroepen, met docenten in onderwijsteams en verder in de ouderraad, medezeggenschapsraad en leerlingenraad.” Wat wordt dan met de punten die naar boven komen gedaan? “We moeten ons niet verliezen in de zoektocht naar perfectie”, stelt Schreuder. “Verbeteringen kun je alleen realiseren als je stapsgewijs aanpast op de belangrijkste verbeterpunten en blijft volharden in de uitvoering daarvan. We zien nu als belangrijkste punten het verbeteren van

de ICT-omgeving, het snel vol zijn van populaire Boni+ uren en willen meer uniformiteit brengen in de duur van de Boni+ programma's. Ook hopen we dat de mindset van de leerlingen wat zal veranderen”, voegen Schreuder en Hehenkamp toe. “Een schooldag duurt langer, tot 16:15 en daarin krijg je de klassikale vakuren, is ruimte voor verdieping en kun je een groot deel van je huiswerk doen.”

Welke dromen hebben jullie voor de toekomst en hoe past het Boni daarin?

De invoering van het flexrooster is onderdeel van het schoolplan 2020-2024. Wat kunnen we komende jaren nog meer verwachten aan vernieuwingen? Schreuder: “De basis bij het Boni blijft klassikaal vakonderwijs en dat we de plezierige en prettige Boni-sfeer willen behouden. Die solide basis van het Boni staat al jaren goed en daar bouwen we verder op door. Letterlijk met een bijna klimaatneutraal nieuw schoolgebouw, maar ook met het iedere dag verbeteren van organisatie en onderwijs. Hiervoor zal ook komende jaren van leerlingen, docenten en ouders de nodige flexibiliteit worden gevraagd.” Met de invoering van het flexrooster en de verdere ontwikkeling naar een echt Boni-flexrooster zien Schreuder en Hehenkamp de toekomst vol vertrouwen tegemoet.

TEKST: Roel Nagelmaeker BEELD: Erik Kottier

'Soms loopt het systeem achter of staan lessen al vol'

Leerlingenraad positief en kritisch over flexrooster

Wat vinden de leerlingen van het flexrooster?

Lieve, Noa en Joosje, alle drie actief in de leerlingenraad, geven hun mening.

Hoe bevalt het flexrooster jullie?

Joosje: "Eigenlijk best goed, maar ik zou wel graag nog meer mogelijkheden willen."

Noa: "Het idee van het flexrooster bevalt mij best goed. De uitvoering daarentegen is nog wat minder, omdat vaak alles vol zit en ik hierdoor vaak alleen nog het 10e uur kan volgen."

Lieve: "Ik merk dat we als school vrij makkelijk zijn overgeschakeld en hierdoor kon ik als leerling er erg makkelijk aan wennen."

Wat zijn de voor- en nadelen ervan?

Joosje: "De voordelen zijn dat je extra uren kan inplannen voor vakken waar het wat minder goed gaat, om hierdoor echt gefocust op school te werken in plaats van thuis. Maar roostertechnisch komt het niet altijd zo goed uit. Hierdoor moet je soms eerder of langer op school zijn."

Noa: "Het voordeel is dat je extra ondersteuning krijgt als het nodig is, maar het nadeel is dat het dus soms pas erg laat op de dag is."

Lieve: "Je kunt je schoolrooster veel meer aanpassen op je 'persoonlijke rooster' (en dus rekening kan houden met sport). Ook kan je je rooster veel meer aanpassen op wat jij als individu nodig hebt aan lessen. Het nadeel vind ik wel dat je

"Je kunt je schoolrooster veel meer aanpassen op je persoonlijke rooster"

als school veel verantwoordelijkheid bij de leerlingen legt en dit kan soms niet goed uitpakken."

Waar lopen jullie tegenaan?

Joosje: "Soms loopt het systeem achter of staan lessen al vol. Hierdoor kunnen andere leerlingen zich niet inschrijven, terwijl sommige kinderen niet eens komen opdagen."

Noa: "Soms zijn de populaire lessen al vol voor de aankomende weken."

Lieve: "Het inschrijven loopt soms moeizaam en ik zou het fijner vinden dat bijvoorbeeld inhaaluren docent-gestuurd blijven, maar dat vakondersteuning leerling-gestuurd wordt."

Krijgen jullie inderdaad meer zin in leren van het flexrooster?

Joosje: "Niet zo zeer meer zin, maar ik ben wel meer gefocust. Hierdoor ga ik sneller nog even een uurtje huiswerk maken op school dan thuis."

Noa: "Mijn motivatie om dingen tijdens de lessen/flexuren te vragen is wel groter geworden."

Lieve: "Wel word je meer bewust over dingen die je niet begrijpt en kan je hierdoor beter kritische vragen stellen."

Jullie hebben als leerling nu allemaal een coach, wat vinden jullie daarvan?

Joosje: "Dat vind ik heel fijn, je hebt meer het gevoel dat er naar je geluisterd wordt en je krijgt meer specifieke aandacht."

Lieve: "Ik vind dit heel fijn. Hierdoor heb je toch 1 keer in de 3 tot 4 weken wat persoonlijke aandacht en hierdoor kan je makkelijker jou schoolproces evalueren."

Vinden jullie het een goede ontwikkeling, het flexrooster en de flexuren?

Joosje: "Zeker! Ik denk dat je meer verantwoordelijkheid krijgt over je eigen leerproces."

Noa: "Ja, alleen de uitwerking kan dus nog wel wat beter, maar je krijgt wel veel meer verantwoordelijkheid en dat vind ik fijn."

Hoe zouden jullie het flexrooster en de flexuren verder willen ontwikkelen?

Joosje: "Ik zou graag willen dat er heldere weekplanners komen voor alle vakken in plaats van dat je telkens je huiswerk op allemaal andere platforms moet vinden."

Noa: "Niet meer huiswerk op zo veel verschillende platforms en ik zou het handiger vinden dat je je flexuren via Magister zou kunnen inplannen."

Lieve: "Ik denk dat het al veel soepeler gaat lopen wanneer we eenmaal in het nieuwe gebouw zitten. Hierin zijn tenslotte lokalen aangepast op het flexrooster."

'Vanaf het allereerste begin betrokken'

Voor wie het binnenplein van het Boni kende, is het een vreemd en onwennig gezicht. De gymzalen en de aula zijn verdwenen. Een nieuwe vleugel met lokalen is in aanbouw. Aan de rand van het bouwterrein staan vier bouwketen. In de keet met het beste uitzicht zetelen de mensen die de renovatie in goede banen leiden: algemeen projectleider John Schreijer en technisch projectleider Job Eertink.

Hoe zijn jullie bij de renovatie van het Boni betrokken?

"We zijn aangesteld door de Willibrord Stichting, het overkoepelende bestuur van onder meer het Boni. En dit is niet de eerste school waar we dit werk doen", vertelt Schreijer. Samen met Eertink was hij betrokken bij renovaties van het Christelijk Gymnasium, het Globe college, het Gregorius en het Broekland college." Schreijer doet dit werk nu 8 jaar en was daarvoor jarenlang zelf als schoolleider werkzaam in het onderwijs. "Job heeft de bouwkundige kennis, samen vormen we een goed team."

'Je moet voortdurend dingen afstemmen die nog niet in detail geregeld zijn'

Wat is jullie taak?

"Wij coördineren het werk en kijken of de aannemer doet wat hij moet doen. En we ondernemen natuurlijk actie als er in de school overlast wordt ervaren. Als er op het bouwterrein geboord wordt, is dat wel eens, via de betonconstructie, door de hele school te horen. Dan zorgen we er dus voor dat zulk werk voor half negen wordt gedaan. Hetzelfde geldt voor het laden en lossen van vrachtwagens, dat gebeurt bij voorkeur niet op de tijd dat alle leerlingen 's ochtends bij school komen aanfietsen."

Projectleiders John Schreijer (links) en Job Eertink: "Natuurlijk duiken er soms onverwachte dingen op."

Zijn jullie vanaf het begin betrokken bij de plannen?

"Vanaf het allereerste begin. Voordat er nog maar een tekening gemaakt werd, hebben we gesprekken gevoerd met de schoolleiding, en met de secties. Te beginnen met de vraag: wat is de visie van het Boni op het onderwijs? Daarna is die visie vertaald in een programma van eisen voor het ontwerp."

Hebben jullie veel contact met de schoolleiding?

"Volop, we praten voortdurend met de rector en ook met de docenten. Het personeel is erg betrokken en dat is heel fijn. Je moet voortdurend dingen afstemmen die nog niet in detail geregeld zijn. Ik sprak laatst met de muziekdocent over zijn idee om in het muzieklokaal een soort kleine studio's te bouwen. Zo heeft iedereen zijn wensen. Kijk, hier op de kast staan voorbeelden van de tegels die in het sanitair gebruikt gaan worden. Moest er wel een kleur gekozen worden

uit een stalenboek met tientallen kleuren."

Moeten jullie wel eens improviseren?

"Natuurlijk duiken er onverwachte dingen op. En dus moet het projectplan flexibel zijn en is soms improvisatie gevraagd. Toen de gymzaal was gesloopt, die bovenop de fietsenkelder stond, dreigde de kelder omhooggestuwd te worden door het grondwater. Die moest snel belast worden met een flink gewicht aan aarde om te zorgen dat hij op zijn plaats bleef.

De uitdaging bij deze renovatie zit hem onder meer in de logistiek. De school stukje voor stukje slopen en (ver-)bouwen terwijl de lessen doorgaan. De nieuwe vleugel wordt na de open dag (op 22 januari) in gebruik genomen. Tegelijk wordt dan de vleugel aan de Notenbomenlaan aangepakt. Alleen al voor de roostermaker is dat een enorme uitdaging."

De leerkracht als coach

*Feedback
geven en
vragen
stellen*

Het Boni is in 2018 begonnen met het opleiden van leraren in Didactisch Coachen. Sindsdien heeft de school een grote ontwikkeling doorgemaakt, denk aan de herinrichting van de school en de invoering van het flexrooster. Wij vroegen Lia Voerman (grondlegger van de methode Didactisch Coachen) en José de Klerk (docent Klassieke Talen, mentor en coach) naar hun ervaringen.

TEKST: Simone van Alphen FOTO: Erik Kottier

Lia Voerman is samen met Frans Faber de grondlegger van de methode Didactische Coachen, wat gestoeld is op jarenlang onderzoek en de nieuwste wetenschappelijke inzichten. Hun ideaal is om docenten hiermee een praktisch instrument te geven om leerlingen te kunnen coachen en motiveren in hun leerproces.

De aanleiding om deze methode te gaan ontwikkelen was de destijds 13-jarige dochter van Voerman. Zij kwam huilend terug uit school, omdat de leraar Wiskunde haar dom vond. Voerman: “Deze man had haar natuurlijk nooit dom genoemd, maar zo hoorde zij het wel. Iedere keer als hij zei: ‘Weet je nu nog niet dat je hier een potlood voor moet gebruiken?’ of ‘Ben je alweer je geodriehoek vergeten?’. Feedback op de taak, maar haar dochter betrok het op haarzelf, wat een grote impact had op haar zelfvertrouwen en op het beeld dat ze van zichzelf had.” Voerman begon hier met haar dochter aan te werken en dit groeide uit tot een methode waarvan inmiddels meer dan 20.000 boeken zijn verkocht en waar meer dan honderd scholen mee werken.

Leerbevorderende feedback

Voerman: “Deze methode is een totale manier van lesgeven. De leerkracht als coach. Didactisch Coachen is het geven van leerbevorderende feedback en het stellen van didactische vragen, wat ervoor zorgt dat leerlingen gemotiveerd worden in het leren.” Didactische vragen zijn vragen die zich richten op inhoud, strategie, plannen of reflectie. “Bijvoorbeeld: ‘Hoe kun je inschatten hoeveel tijd het leren voor deze toets je gaat kosten?’.” Kenmerken van leerbevorderende feedback zijn dat het specifiek, doelgerelateerd en niet te lang is. En dat het gaat over de inhoud, taak, strategie of persoonlijke kwaliteiten van de leerling. Van een simpele ‘Goed zo’ na het vragen naar de voorbereiding leert men niet zo veel. Leerbevorderende feedback is dan bijvoorbeeld: ‘Als ik het zo hoor heb je jouw werk nu veel beter gepland en vooral ook goed herhaald. Daarom heb je nu een hoger cijfer voor de toets dan de vorige keer!’”

Gefilmd op de training

Docenten krijgen allemaal een training Didactisch Coachen, deze duurt drie jaar. Wat daar onder andere geleerd wordt is te kijken naar welke vragen je leerlingen stelt. Ook José de Klerk is bezig met de training Didactisch Coachen: “Ik ben onlangs gefilmd terwijl ik een coachgesprek voerde met een leerling. Dit heb ik vervolgens terug gekeken met een van de trainers en dan bespreek je na hoeveel en wat voor soort vragen er gesteld zijn. Aan het eind van het jaar wordt ik dan nog eens gefilmd en dan wordt er gekeken welke ontwikkeling te zien is.”

Met de invoering van het nieuwe flexrooster worden leerlingen nu eens in de drie weken gecoacht door hun mentor of een andere leerkracht. De Klerk: “Vroeger had je mentorlessen en dan kon je tussendoor even op

de gang met leerlingen een 1-op-1 gesprekje voeren. Dat het nu vast ingeroosterd staat en je iedere leerling elke drie weken spreekt is natuurlijk heel fijn.”

Aanpak en strategieën

Tijdens de gesprekken worden ook de cijfers doorgenomen, waarbij er gesproken wordt over de aanpak en strategieën tijdens het leren. De Klerk: “Hierbij wil ik oordeelloos kijken, voldoende of onvoldoende, wat gaan we eraan doen? Is het een hoog cijfer, wat was dan de aanpak waarmee je succes had en hoe kan je dit in het vervolg herhalen? Een onvoldoende? Hoe heb je het leren aangepakt en wat zijn andere strategieën? Dit vinden leerlingen nu soms nog moeilijk om zelf in te zien en te verwoorden.”

Naast feedback geven en vragen stellen is het ook belangrijk om rekening te houden met de ‘leerstand’ waarin een leerling zich bevindt, de zogenoemde ‘modus’. Voerman: “Een modus kan bijvoorbeeld weerstand zijn. Achter weerstand kan de angst zitten om het niet te kunnen. Dit bespreekbaar maken verandert de hele uitkomst.”

De Klerk beaamt dit: “Ik probeer leerlingen zelfvertrouwen te geven door met ze te kijken naar wat wél goed gaat. Want als het een tijd lang voor je gevoel niet zo goed gaat, dan zet een leerling er soms een punt achter en geven ze de moed op.”

Hoge verwachtingen

Voerman is lector Didactiek van de Hoge Verwachtingen bij de Hogeschool Rotterdam. “Die hoge verwachtingen gaan hand in hand met didactisch coachen. Het draait erom hoe je als leraar hoge verwachtingen kunt laten zien in je gedrag naar leerlingen toe. In de manier waarop je feedback geeft, waarop je vragen stelt en aanwijzingen geeft. Het is een veelgehoord misverstand dat hoge verwachtingen de druk zou kunnen opvoeren. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt namelijk dat deze juist helpen om beter te gaan leren. Stel een moeilijke vraag en wacht rustig op antwoord. Dit laat in jouw gedrag zien dat je hoge verwachtingen hebt van de leerling, dat je erop vertrouwt dat zij in staat zijn zelf het antwoord te vinden.”

De reacties van docenten op de scholen die werken met deze methode is dat dit een wetenschappelijke methode is die hout snijdt. Voerman: “Leraren willen gewoon het allerbeste voor hun leerlingen. Dit geeft handen en voeten aan vragen stellen en feedback geven. Dit zie ik ook wanneer ik leraren coach ‘on the job’. We laten een spoor van glimlachjes achter. De les volgen wordt leuk en lesgeven wordt zo ook leuker.”

De Klerk: “Je merkt nu al dat leerlingen verwachten dat we het gaan hebben over h^oe ze geleerd hebben, waardoor ze hier bewuster mee bezig zijn. Het streven voor de komende tijd is dat het leerlingen gaat lukken om meer zelfvertrouwen en zelfinzicht te krijgen en meer inzicht in aanpak en strategieën. Niet meer ‘Oh ik heb een onvoldoende voor dat vak, dat heb ik altijd...’, niet meer de moed opgeven. Dat die punt verdwijnt.”

< Docent klassieke talen José de Klerk: “Ik probeer leerlingen zelfvertrouwen te geven door met ze te kijken naar wat wél goed gaat.”

Soepel starten als nieuwe docent

Schoolopleiders Jan van Zweeden en Marjolein Vollebregt helpen docenten

Als nieuwe docent op het Boni word je niet zomaar in het diepe gegooid. Er is een zorgvuldig proces ten behoeve van een zachte landing. De 'schoolopleiders' spelen daarin een centrale rol. Jan van Zweeden en Marjolein Vollebregt zijn schoolopleiders van het Boni. Zij zorgen voor een kennismaking met school, met andere docenten en een duidelijke agenda het eerste jaar met belangrijke events. Ook zijn zij een klankbord voor de starters.

Vollebregt: "Er werken ongeveer 130 docenten op het Boni. Jaarlijks starten er zo'n 10 tot 15 nieuwe docenten en ongeveer eenzelfde aantal stagiairs. Jan en ik richten ons op de docenten. Voor stagiairs is er een soortgelijke aanpak, die wordt verzorgd door Maartje Tweeboom en Tim Schuring."

Van Zweeden: "Het is geen fulltime baan. Ik werk op het Boni als wiskundedocent en Marjolein geeft natuurkunde. Uiteraard krijgen we wel uren om deze taak goed in te vullen."

Volledig digitale start

De meeste nieuwe docenten starten aan het begin van het schooljaar maar het komt ook voor dat docenten gedurende het jaar starten. "Bijvoorbeeld bij vervanging vanwege zwangerschapsverlof", vertelt Van Zweeden. "We hebben een aantal collega's gehad die tijdens corona startten en dus volledig digitaal kennismaakten met de nieuwe klas. En dat is best lastig. Docenten kiezen namelijk over het algemeen voor het vak onderwijs vanwege de dynamiek van het lesgeven en de interactie met de klas."

Vollebregt: "Gelukkig zijn de meesten, ook afgelopen 2 jaar, na de zomer begonnen zodat we elkaar in levende lijve konden ontmoeten. We hebben dan in juli voor de vakantie al de eerste bijeenkomst. Daarin lichten we toe hoe het er aan toe gaat op het Boni. Onder andere over

hoe we werken en wat belangrijk is maar ook praktische zaken zoals de planning van docentenbijeenkomsten, waar de lokalen en sleutels zijn etc."

Ervaren collega's en jonge starters

Nieuwe docenten krijgen na die eerste bijeenkomst een gids mee met praktische informatie en wetenswaardigheden over de school. Na de zomer zijn er in het eerste jaar nog zo'n 6 bijeenkomsten met alle nieuwe leerkrachten van dat jaar. Bijvoorbeeld in aanloop naar de eerste ouderavond of naar de eerste rapportbesprekingen. Vollebregt: "We proberen ook om in het tweede en derde jaar met deze groep nog een aantal keer bij elkaar te komen. Met name om de onderlinge band te onderhouden en het uitwisselen van ervaringen te faciliteren." Van Zweeden: "Daarnaast hebben we ook met elke leerkracht individueel klankbordgesprekken om te polsen hoe het gaat en eventueel tips en adviezen te geven. Welke dat zijn, verschilt natuurlijk. Er komen zowel heel ervaren nieuwe collega's als jonge starters die hun opleiding nog aan het afronden zijn."

Vaksectie eerste lijn

De schoolopleiders spelen een belangrijke rol maar ook binnen de secties is er een vaste collega op wie de nieuwe docent kan terugvallen en ook vanuit de schoolleiding is er regelmatig contact.

Jan van Zweeden en Marjolein Vollebregt:
"Er is altijd wel iemand bij wie de nieuwe docent terecht kan".

Vollebregt: "Het vak kennen wij natuurlijk vaak niet. Daarvoor is de docent uit de vaksectie. En natuurlijk komt binnen de vaksectie ook aan de orde hoe het gaat en wat de ervaringen zijn. Eigenlijk is de docent uit de vaksectie de eerste lijn. Wij zijn de tweede lijn en hebben ongeveer eens in de 6 weken een individueel gesprek. Het is leuk om te doen. Voordeel is dat we vanuit de tweede lijn vaak net iets meer afstand hebben."

Is het makkelijk 'landen' op het Boni?

Van Zweeden: "Doordat er een compleet en zorgvuldig startproces is, is er altijd wel iemand bij wie de nieuwe docent terecht kan. Dat werkt goed. Vollebregt: "Ook zijn er geen specifieke dingen die op het Boni heel anders zijn. Wel nemen we dit jaar wat meer tijd genomen om de aangepaste lesmethodes zoals het werken met het flexrooster goed uit te leggen. Voor ons is dat natuurlijk ook nog relatief nieuw."

Boni-leerling die docent werd

Een zachte landing voor nieuwe leraren lijkt dus geborgd. De vraag is of nieuwe docenten er ook zo over denken. Demi de Quay, vorig jaar gestart als docente Engels: "Ha ha, ik kan het eigenlijk alleen maar beamen. Het is best even wennen als nieuwe docent. Zeker als startende docent zoals ik. En ik heb nog wel op het Boni

gezet als leerling en kende de school dus al. Maar dat was na een bachelor, master en een periode in Engeland toch al weer gauw 6,7 jaar geleden. En als je dan terugkomt, ben je in één keer 'mevrouw'. Ik ben in eerste instantie gestart als werk-stagiair."

WhatsApp-groep nieuwe leraren

"Wat voor mij erg fijn was dat ik een lichting zat met veel jonge startende docenten. Je loopt tegen dezelfde dingen aan. Het is erg fijn om dat in het eerste jaar tijdens die gezamenlijke bijeenkomsten te bespreken en van elkaar te leren. En ook het jaar daarna zoeken we elkaar op. We hebben een App-groep en bespreken van alles. Jan en Marjolein faciliteren de bijeenkomsten en zijn in de individuele gesprekken ook een soort vertrouwenspersoon. Doordat er een zorgvuldig proces is met meerdere opties om te klankborden, is de drempel om hulp te vragen heel laag. En bijkomend voordeel is dat je buiten je eigen vakgroep een aantal andere docenten goed leert kennen."

Hoekje voor de pauzesnack

Van het ene hoekje naar het andere hoekje. Het hoekje in de aula waar broodjes en drankjes werden verkocht is er niet meer. Niet alleen dat hoekje maar de hele aula is inmiddels afgebroken. De broodjes en drankjes worden nu verkocht in een ander hoekje: in de hal naast de voordeur van de school. Op de foto is het rustig, maar tijdens de pauzes is het druk. Als er veel leerlingen iets willen kopen is het lastig in dit hoekje een goede rij te maken zonder de doorgang te blokkeren.

TEKST: Marian Venemans BEELD: Erik Kottier

Stokje overdragen

Het kost me moeite om ditmaal een stukje op papier te zetten. Ik heb namelijk na veel wikken en wegen besloten om het voorzittersstokje van de ouderraad over te dragen en dat valt me zwaar. Prive-omstandigheden dwingen me daartoe. Drie jaar ben ik met veel plezier actief geweest in de ouderraad van het Boni. Colette van den Adel gaat het stokje overnemen en daar ben ik heel blij mee. Ze gaat van start met een OR-groep zeer betrokken ouders die met elkaar elke dag opnieuw meebouwen aan een prachtig St. Bonifatius College.

Als ik terugkijk op mijn tijd bij de OR kan ik trots zijn op de hoeveelheid werk dat verzet is met elkaar! Ik ben heel blij met het innige samenspel met school, als ouderraad voelen we ons gehoord en gezien. Ik heb erg genoten van de samenwerking met de leden van de ouderraad. We zijn een betrokken stel samen en erg aan elkaar gewaagd, we respecteren en versterken elkaar. We houden elkaar scherp, geven input, delen onze mening en bovenal hebben we de intrinsieke motivatie om echt inhoudelijk bij te dragen aan een nog betere school.

Ik heb genoten van de OR-bijdrage aan het Boni; een prettige leeromgeving voor onze kinderen binnen een school die al bijna 100 jaar bestaat. We organiseren activiteiten, live en online, ouderavonden, thema-avonden, we schrijven artikelen voor de BOB, we zijn klankbord voor de schoolleiding maar ook een partner en soms een 'kritische vriend'. We zijn meegenomen in de verbouwplannen van het pand, maar ook de onderwijsvernieuwing, de invoering van het flexrooster is kritisch bevraagd en besproken. We hebben een bijdrage geleverd aan het 100 jaar-jubileumboek voor alle kinderen van het Boni.

Kortom, de ouderbetrokkenheid is hoog. Hoger dan ooit, 200 deelnemers telden we bij de thema-avond in april en ook het BKO (brugklas ouder overleg) is nog nooit zo druk geweest.

Ik zal nog zo'n twee jaar op afstand genieten van de ontwikkelingen binnen het Boni, een prachtschool. Ik voel me bevoorrecht dat ik daar een tijdje achter de schermen heb mogen meekijken.

Tot ziens!

Miranda Hooghart

De BOB wenst u

fijne feestdagen

en een gezond 2022

colofon

Het BoniOuderBulletin is een uitgave van de oudervereniging van het St. Bonifatiuscollege en verschijnt drie keer per jaar. Het wordt aan de leerlingen mee naar huis gegeven en is als pdf te lezen op de website.

E-mail: boni@boni.nl

t.a.v. redactie BOB

OUDERRAAD

Vanuit de oudervereniging, waarvan alle ouders automatisch lid zijn, wordt elk schooljaar een ouderraad samengesteld.

Op de schoolwebsite heeft de ouderraad zijn eigen pagina, waar agenda, notulen van de ALV en het jaarverslag zijn te downloaden. www.boni.nl

DAGELIJKS BESTUUR OUDERRAAD

Miranda Hooghart, voorzitter
Jeroen Moonen, penningmeester
Mariette van Beusekom, secretaris
E-mail: ouderraadboni@gmail.com

REDACTIE BOB

Simone van Alphen
Ariën Bikker
Bianca Groenewegen
Miranda Hooghart
Roel Nagelmaeker
Manon Sevenheck
Marieke Spee
Marian Venemans (hoofdredacteur)
Mark Westbeek (eindredacteur)

VORMGEVING

Libertas Pascal

FOTOGRAFIE

Erik Kottier

DRUKWERK

Libertas Pascal, Utrecht

WIT ZIJN DIE LEUKE DRUKKERIJ IN UTRECHT: SOCIAAL, LOKAAL, DUURZAAM EN CREATIEF

Huisstijlen, boeken, brochures, folders, (ansicht)kaarten, posters, visitekaartjes en veel meer.

Amsterdamsestraatweg 656^d Utrecht www.libertaspascal.nl (030) 657 20 66 facebook.com/libertaspascal